

[Niels Helveg Petersen]

Jeg kunne godt have ønsket mig, at der på det arbejdsmarkedspolitiske område var sket mere, for jeg tror, det er et uhyre vigtigt område at få vores arbejdsmarkedspolitik til at fungere bedre; den er skabt under andre forhold end den, der eksisterer i dag, og den bør bringes til at fungere bedre. Men jeg tror, det er en god start, at parterne på arbejdsmarkedet har sat sig sammen for at gennemdrøfte den utilsigtede anvendelse af dagpengesystemet med henblik på, at der fra dette arbejde skulle komme et forslag til folketinget i løbet af efteråret.

Så vil jeg sige i anledning af den diskussion, der er om vores økonomi, og som uundgåeligt må være der, at jeg er aldeles enig i, at der aldeles ikke er nogen grund til optimismen med hensyn til den økonomiske udvikling, og jeg må også i al sanddrøhed sige, at det jo faktisk heller ikke er det, der præger redegørelserne fra regeringen. Den budgetredegørelse, som fremkom i april måned midt under de økonomiske forhandlinger, er så uden sammenligning den barskeste påvisning, vi endnu har set, af grundlæggende balanceproblemer i vores økonomi. Dertil kommer jo, at de internationale vilkår er absolut meget vanskelige og vanskeligere end på noget tidspunkt siden oliekrisens start i 1973-74. Derfor er der heller ikke nogen endelig løsning i det, der gennemføres her – og ingen har påstået det – men sagen er jo også, at en endelig løsning, således som kortene er delt, med den stigning i vores energipriser, der er tale om, ikke kan gennemføres. 1980 bliver et mørkt år for dansk økonomi, for den internationale økonomi, og det bliver 1981 formentlig også. Disse vilkår er os givne, dem kan vi ikke ændre ved, vi befinder os her i ekstremt vanskelige forhold.

Men må det alligevel være tilladt, selv om det jo i disse dage nærmest er forbyrderisk, at pege på visse underliggende træk, som dog ikke er uden opmuntrende tendenser. For det første, at der i 1979 og fortsat i 1980 er en overraskende god udvikling på eksporten, først og fremmest på industrieksporten, at der er et fald i importen, at skibsfarten er ved at få øgede indkomster, og at der er et fald i danskeres turistudgifter ved rejser til udlandet. Lidt flere indkomster til det danske samfund og lidt færre udgifter. Til gengæld er der på to poster meget negative udviklinger. Den ene vedrører energipriserne, og den

anden udgør forrentningen af vor udlandsgæld, som viser en stærkt opadgående tendens.

Der er altså ingen grund til optimisme, men det må dog alligevel være tilladt at påvise et par opmuntrende træk i udviklingen, således som også vismændene har gjort det.

Så skal jeg gøre en enkelt bemærkning til det dagsordensforslag, der er fremsat af venstre og de konservative. Jeg vil først lige påpege en interessant detalje, nemlig at man i første afsnit udtrykker mistillid til statsministeren. Nu forholder det sig jo altså sådan, at gør man det, må den samlede regering gå af. Men for at det ikke skal være ugjort, tilkendegiver folketinget tillige ifølge denne dagsorden, at også energiministeren skal gå, for han har jo misligholdt sine forpligtelser. Energiministeren skal afskediges to gange; det er ikke nok med, at den samlede regering skal gå.

Til hr. Gert Petersen vil jeg gerne gøre et par bemærkninger. For det første: importafgifter har vi dårlige erfaringer med. Den importafgift, vi havde fra 1971 og fremad virkede elendig. Den medførte højere priser for forbrugerne og højere inflation, og den hæmmede i virkeligheden eksporten i en række virksomheder, som i en periode kunne se deres fordel i at sælge på hjemmemarkedet. At tro på, at en midlertidig importafgift af den art skulle kunne udgøre nogen form for løsning på danske økonomiske balanceproblemer, er simpelt hen for enfoldigt.

Så vil jeg sige til hr. Gert Petersen, at der altså ikke er tale om direkte afskedigelser i den offentlige sektor; der er tale om, at man skal neddæmpe væksten i de offentlige udgifter. Det synes jeg dog alligevel hr. Gert Petersen i sit ordvalg skulle kvittere for, for det er faktisk det, det drejer sig om.

Hvad angår den disponible realindkomst for befolkningen som helhed, er det mig bekendt første gang, at den for befolkningen som helhed er faldende, og det er jo det, jeg talte om. Jeg ved godt, at der er grupper i befolkningen, der har haft faldende disponibel realindkomst igennem nogen tid, men for befolkningen som helhed er det første gang, det sker, så vidt jeg ved i hvert fald, i indværende år. Hvis hr. Gert Petersen betragter udviklingen i det samlede forbrug til private formål, vil han også kunne se, at det har været opadgående i ganske mange år.